

KLAGANDE

Anders Andersson, [REDACTED]

Ombud: Juristerna Olivia Möller och Alexander Ottosson

MOTPART

Arbetsförmedlingen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns beslut den 30 november 2022 i mål nr 4886-21, se bilaga A

SAKEN

Avvisad talan

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Anders Andersson yrkar att målet ska återförvisas till förvaltningsrätten för prövning i sak och anför i huvudsak följande. För att undvika risken att behöva betala ytterligare dröjsmålsränta betalade han, under bestridande, det återkrävda beloppet i maj 2022. Det innebär att frågan om Arbetsförmedlingen haft fog för sitt beslut inte längre kan bli föremål för prövning i allmän domstol genom stämning eller i allmän förvaltningsdomstol genom ett framtida avräkningsförfarande. Om målet inte tas upp till prövning innebär det att han inte kan få en oberoende domstolskontroll av beslutet. Hans enda alternativ för att få en sådan prövning har därmed varit att motsätta sig betalning, låta dröjsmålsräntan löpa på obestämd tid och invänta att bli stämd av Arbetsförmedlingen. En sådan ordning är rättsosäker, oförutsebar och oförenlig med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, EKMR.

Arbetsförmedlingen godtar att målet återförvisas för prövning i sak och anför i huvudsak följande. Genom att Anders Andersson betalat det bestridna återkravet saknar han möjlighet att få återkravet prövat på de sätt som nämndes i rättsfallet HFD 2021 ref. 8.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Beslut om återkrav av nu aktuellt stöd får inte överklagas enligt 58 § förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och 40 § förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb. Frågan i målet är om förvaltningsrätten trots uttryckliga överklagandeförbud borde ha tagit upp Anders Anderssons överklagande till prövning i sak.

I rättsfallet HFD 2021 ref. 8 bedömde Högsta förvaltningsdomstolen att överklagandeförbuden i motsvarande äldre förordningar var förenliga med

artikel 6.1 i EKMR. Som skäl angavs sammanfattningsvis följande. Beslutet om återkrav utgör inte någon exekutionstitel och kan därmed inte bli föremål för verkställighetsåtgärder. Om den som kravet riktar sig mot motsätter sig återbetalning måste Arbetsförmedlingen väcka talan i allmän domstol för att få en exekutionstitel. Ett beslut om att avräkna ett återkravsbelopp mot senare utbetalningar av stöd kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol och i den processen kan den återbetalningsskyldige invända att det saknas grund för återkrav. Ett beslut om återkrav kan alltså på olika sätt komma under domstols prövning. Mot denna bakgrund saknas det anledning att tillåta att beslut om återkrav överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Genom ändringar i 3 kap. 1 § utsökningsbalken, som trädde i kraft den 1 september 2022, kan förvaltningsmyndigheters beslut under vissa förutsättningar numera utgöra exekutionstitlar. Ändringarna gäller dock inte beslut som meddelats före ikraftträdandet. Inte heller i övrigt har rättsläget förändrats på något sätt som enligt kammarrätten motiverar en annan utgångspunkt än den som slogs fast i HFD 2021 ref. 8.

Till skillnad från förhållandena i HFD 2021 ref. 8 har Anders Andersson under bestridande betalat in återkrävda belopp till Arbetsförmedlingen. Frågan är därmed vilken betydelse denna omständighet har i förhållande till om överklagandeförbuden ska upprätthållas.

Den rätt till en domstolsprövning som följer av art. 6.1 i EKMR är inte absolut och ger staterna ett visst utrymme för egna bedömningar vid utformningen av det processuella regelverket (se t.ex. Europadomstolens dom den 5 april 2018 i målet Zubac mot Kroatien). Rätten till domstolsprövning innefattar därmed inte en rätt till en prövning i ett visst domstolsslag eller en viss processuell form. Prövningen tar istället sikte på om den eller de former som rättsordningen erbjuder är förenliga med de väsentliga dragen i rätten till domstolsprövning. Vid denna bedömning

måste även beaktas om den enskilde genom sitt agerande gått miste om en prövning i de former som rättsordningen erbjuder (jfr Europadomstolens dom den 10 april 2012 i målet Silickiene mot Litauen).

Att de vägar till en domstolsprövning som nämndes uttryckligen i HFD 2021 ref. 8 i detta fall har skurits av beror på en egen aktiv disposition från Anders Andersson. Vad Anders Andersson anfört om risken att behöva betala dröjsmålsränta eller motpartens rättegångskostnader medför inte att dispositionen varit nödvändig för att försäkra honom en rätt till en rättvis rättegång och ett skydd för sin egendom. Kammarrätten anser redan av den anledningen att det saknas skäl att åsidosätta överklagandeförbuden med hänvisning till de rättigheter som följer av EKMR. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Anders Odmark
kammarrättsråd
ordförande

Eva Danell Forsberg
kammarrättsråd

Malte Back
tf. kammarrättsassessor
referent